

Силабус курсу:

ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти:	магістр
Спеціальність:	053 «Психологія»
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	1
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

к. психол. н., доц., Бугайова Наталія Миколаївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові
доцент кафедри психології та соціології

посада

bugajova@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-095-678-11-83

телефон

Viber за номером
телефону

месенджер

328 ГК, за
розкладом

консультації

Викладач практичних занять:*

к. психол. н., доц., Бугайова Наталія Миколаївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові
доцент кафедри психології та соціології

посада

bugajova@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-095-678-11-83

телефон

Viber за номером
телефону

месенджер

328 ГК, за
розкладом

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу: сформуванню уявлення про психологічні чинники і детермінанти організації навчального процесу у вищій школі, соціально-психологічні явища, які опосередковують та зумовлюють процеси навчання і виховання; розкрити закономірності функціонування психіки студента як суб'єкта навчально-професійної діяльності та специфіку науково-педагогічної діяльності викладача; опанувати знаннями щодо особливостей співпраці викладача і студента, викладача і студентської групи; сприяти на цій основі формуванню загальної психологічної культури та компетентності магістрантів.

Результати навчання:

1. Розуміти теоретичні завдання і практичні проблеми у професійній діяльності з метою організації освітнього простору, розвитку особистого досвіду та професійної майстерності.
2. Класифікувати і визначати пріоритетні завдання професійної та навчальної діяльності у закладах освіти з урахуванням основних теоретичних засад психології.
3. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.
4. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.
5. Систематизувати психологічні знання про закономірності, чинники та фактори психічного розвитку особистості у різні вікові періоди.
6. Оцінювати й упорядковувати наукову інформацію щодо проблем психології вищої школи та проводити науково-дослідну роботу.
7. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
8. Дотримуватись етичних норм, враховувати авторське право та діяти відповідно норм академічної доброчесності при проведенні наукових досліджень, презентації їх результатів та у науково-педагогічній діяльності.
9. Виділяти та аналізувати психологічні аспекти власної особистості, використовувати психологічні знання в роботі з іншими; розуміти власні психічні стани.
10. Прогнозувати результати та планувати свою професійну діяльність.
11. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям.

Передумови до початку вивчення:

для вивчення дисципліни "Основи психології вищої школи" здобувач вищої освіти попередньо повинен набути програмні результати навчання, пов'язані з обізнаністю із предметною галуззю «Загальної психології» та розумінням професійної діяльності; вмінням встановлювати конструктивні відношення з людьми.

Мета курсу (набуті компетентності)

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.
2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.
3. Здатність здійснювати пошук, оброблення, систематизацію, контекстуалізацію та інтерпретацію загальнонаукової інформації з різних джерел, а також генерувати нові ідеї для вирішення практичних професійних завдань.
4. Здатність працювати в педагогічному та творчих колективах, вміти налагоджувати взаємодію, застосовувати отримані знання в практичній діяльності.
5. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості в рамках моральних норм.
6. Вміти працювати як самостійно, так і в команді.
7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.
8. Здатність до саморозвитку та професійного зростання, самоаналізу, рефлексії та адаптування до змінних умов.
9. Здатність критично аналізувати та оцінювати психологічні аспекти функціонування особисті в соціальній реальності з метою знаходження оптимальних шляхів конструктивного розв'язання наукових і прикладних проблем навчальної діяльності.
10. Здатність управляти своїми емоціями, володіти технікою управління емоціями інших та формувати у них емоційний інтелект.
11. Здатність планувати, організовувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію викладача та студентів.
12. Здатність до системного аналізу проблем педагогічної та психологічної науки, необхідних для аналізу освітянського процесу та його реформ.
13. Здатність планування та реалізації на практиці різних форм, методів, засобів навчання, враховуючи фахову специфіку.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Основи психології вищої школи як наукова дисципліна	денна 2/0/2 заочна 0,2/0/0,2	Психологія вищої школи як наукова дисципліна. Об'єкт та предмет дослідження психології вищої школи. Основні завдання психології вищої школи. Основні категорії психології вищої школи. Міждисциплінарні зв'язки психології вищої школи. Методологія науково-психологічних досліджень. Класифікація методів психології вищої школи.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
2.	Система вищої освіти в Україні	денна 2/0/1 заочна 0,3/0/0,3	Поняття вищої освіти, її мета, завдання, структура. Освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні вищої освіти. Рівні акредитації та типи вищих навчальних	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні

№	Тема	Години (Л/ЛБ/П З)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			закладів. Принципи побудови системи вищої освіти в Україні. Освіта як система. Освіта як процес. Освіта як результат. Демократизація як освітній принцип. Болонський процес як засіб інтеграції й демократизації вищої освіти.	завдання
3.	Освітнє середовище вищого навчального закладу	денна 2/0/1 заочна 0,25/0/0,25	Основні напрями реформування вищої освіти та науки у ХХІ столітті. Криза освіти. Освітнє середовище навчального закладу: поняття, компоненти, фактори. Суб'єктність особистості як основа побудови психологічно безпечного освітнього середовища ВНЗ. Вимоги до особистості фахівця з вищою освітою. Проблема розвитку конфліктологічної, полікультурної компетентності та асертивності суб'єктів освітнього середовища ВНЗ. Психологічні основи педагогічного контролю та оцінки якості навчання студентів. Навчально-професійна діяльність як провідна діяльність студентів у ВНЗ.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
4.	Студент як суб'єкт освітнього процесу	денна 2/0/1 заочна 0,25/0/0,25	Своєрідність соціальної ситуації розвитку сучасного студента. Психологічний зміст періоду юності. Суперечності студентського віку та шляхи їх розв'язання. Новоутворення студентського віку як передумова успішного розв'язання професійних завдань молодим фахівцем. Формування «Я-концепції» студента як показника його особистісного зростання протягом навчання у ВНЗ. Студент як суб'єкт освітнього процесу. Фактори, що визначають соціально-психологічний портрет сучасного студента. Типологія сучасних студентів. Механізми та джерела соціалізації особистості студента в умовах вищої школи. Адаптація студента-першокурсника до навчання у вищій школі	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
5.	Психологічні особливості розвитку особистості студента	денна 2/0/1 заочна 0,5/0/0,5	Пізнавальні психічні процеси в навчальній діяльності студента. Емоційно-вольові процеси і психічні стани в навчально-професійній діяльності студента. Проблема мотивації навчання студента в освітньому середовищі ВНЗ.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ЛБ/П З)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			Психологічні чинники та механізми мотивації навчання студентів.	
6.	Психологічний аналіз навчання студентів	денна 2/0/1 заочна 0,5/0/0,5	Динаміка розвитку студента протягом його навчання у вищому навчальному закладі (проблеми і завдання). Індивідуальний стиль навчально-пізнавальної діяльності студента, його формування та врахування в процесі навчання. Психологічні особливості засвоєння знань студентами. Психолого-педагогічні аспекти організації самостійної роботи студентів. Академічна успішність студентів, критерії та умови її ефективності. Причини неуспішності та їх подолання. Психологічні особливості виховання студентів у процесі навчання. Соціально-психологічні чинники та психологічні механізми формування моральних якостей студентів. Самовиховання і саморозвиток майбутніх фахівців із вищою освітою. Формування та розвиток загальних та фахових компетентностей студентів засобами психологічних технологій.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
7.	Психологічні особливості професійного становлення студентів	денна 2/0/1 заочна 0,25/0/0,25	Професіогенез особистості: поняття, етапи, характеристика. Формування професійної спрямованості особистості студента. Розвиток професійної ідентичності. Розвиток професійної самосвідомості студентів. Основні детермінанти професійного становлення студента. Психологічна характеристика етапів професійного становлення студента у вузі. Формування психологічної готовності студентів до самостійного виконання професійних функцій після закінчення вищого навчального закладу. Психологічний супровід готовності до самостійної професійної діяльності майбутніх фахівців ВНЗ.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
8.	Студентська група як соціально-психологічний феномен	денна 2/0/1 заочна 0,25/0/0,25	Психологічна характеристика студентської групи. Рівні розвитку студентської академічної групи та шляхи формування студентського колективу. Адаптація, індивідуалізація, інтеграція як процес та етапи входження	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ЛБ/П З)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			студента в студентській колектив. Статусно-рольові позиції студентів в групі. Соціально-психологічні явища в студентській академічній групі та їх вплив на особистість студента. Динаміка міжособистісних взаємин в студентській групі. Проблема керівництва і лідерства в студентській академічній групі. Психологічні особливості студентського самоврядування.	
9.	Психолого-педагогічна модель особистості викладача вищої школи	денна 4/0/1 заочна 0,5/0/0,5	Психологічна характеристика діяльності викладача вищої школи. Етапи та кризи професійного становлення викладача внз. Психологічна оптимізація процесу професійного становлення викладача в освітньому середовищі внз. Соціально-психологічні чинники ефективності професійної діяльності викладача. Розвиток самосвідомості в процесі професійного становлення викладача та самоактуалізація педагога в професії. Ціннісні та смисло-життєві орієнтації як основні чинники світогляду викладача. Психологічні характеристики стилів професійної діяльності викладача. Соціально-психологічні чинники саморозвитку та самоосвіти викладача впродовж життя. Психологічна характеристика професійної спрямованості та компетентностей викладача внз. Психологічні технології в освітній діяльності викладача ВНЗ. Шляхи формування педагогічної майстерності й підвищення рівня професіоналізму викладача вищої школи. Типи викладачів «очима» студентів. Поняття професійного стресу та професійно обумовлених деформацій особистості. Професійне вигорання особистості викладача: структура, чинники, симптоми, прояви, подолання. Шляхи профілактики та подолання професійних деформацій викладача. Психотехнології збереження професійного здоров'я педагогів.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
10.	Професійно-педагогічне спілкування в	денна 4/0/2 заочна	Поняття спілкування: зміст, функції, рівні, види. Структура соціального спілкування: комунікативний,	Участь в обговоренні Тести

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	умовах вищого навчального закладу	0,5/0/0,5	інтерактивний, перцептивний аспекти. Психологічний зміст професійно-освітнього спілкування та взаємодії в освітньому просторі вчз. Психологічні особливості взаємодії та спілкування викладача та студентів. Позиція викладача в навчально-професійній взаємодії зі студентами (розуміння, визнання і прийняття студента). Класифікація стилів професійно-педагогічного спілкування та взаємодії в освітньому просторі вчз. Психологічні умови ефективності професійного діалогу. Бар'єри професійно-педагогічного спілкування, їх причини та шляхи подолання.	Індивідуальні завдання
11.	Конфлікти в освітньому середовищі	денна 4/0/2 заочна 0,5/0/0,5	Конфлікти в освітньому середовищі: зміст, чинники, види, специфіка. Стратегії (типи) поведінки особистості в конфлікті. Конфлікти у взаєминах «студент – викладач», «викладач-студентська академічна група», їх причини та шляхи конструктивного розв'язання. Міжособистісні та внутрішньогрупові конфлікти в студентській групі. Шляхи вирішення конфліктів та їх профілактика в студентських групах.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
	Загальна кількість аудиторних годин:	денне 28/0/14 заочне 4/0/4		

Рекомендована література

1. Абульханова-Славская К. А. Деятельность и психология личности / К. А. Абульханова-Славская. – М. : Наука, 1980. – 334 с.
2. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти : Історія. Теорія / А. М. Алексюк. – К. : Либідь, 1998. – 558 с.
3. Архангельский С. И. Учебный процесс в высшей школе, его закономерные основы и методы / С. И. Архангельский. – М. : Высшая школа, 1980. – 368 с.
4. Балл Г. О. Сучасний гуманізм і освіта : соціально-філософський та психолого-педагогічні аспекти / Г. О. Балл. – Рівне : Ліста-М, 2003. – 128 с.
5. Балл Г. О. Орієнтири сучасного гуманізму (в суспільній, освітній, психологічній сферах) / Г. О. Балл. – 2-е вид. доп. – Житомир : Видавництво «Волинь», 2008. – 232 с.
6. Баресеньев А. А. Особистісно орієнтовані технології у контексті сучасної парадигми освіти / А. А. Баресеньев // Гуманітарні науки. – 2006. – №1 (11). – С. 11–16.
7. Бендас Т. В. Гендерная психология : учебное пособие / Т. В. Бендас. – СПб. : Питер, 2008. – 431 с.
8. Берн Э. Игры, в которые играют люди : Психология человеческих

взаимоотношений; Люди, которые играют в игры : Психология человеческой судьбы. – СПб. : Питер, 1992.

9. Бех І. Інваріанти особистісного підходу до виховання / І. Бех // Виховання в школі. – К., 2003. – С. 23-37.

10. Бех І. Д. Виховання особистості : у 2 кн. / І. Д. Бех. – К. : Либідь, 2003. – Кн. 1 : Особистісно орієнтований підхід : теоретико-технологічні засади. – 280 с.

11. Болтівець С. І. Педагогічна психогігієна : теорія та методики / С. І. Болтівець. – К. : Редакція “Бюлетеня ВАК України”, 2000. – 302 с.

12. Бохонкова Ю. О. Соціально-психологічна адаптація першокурсників до умов вищого навчального закладу / Ю. О. Бохонкова. – Луганськ : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2011. – 200 с.

13. Бурлачук Л. Психодіагностика / Л. Бурлачук. – СПб. : Питер, 2002. – 352 с. : ил. – (Серия “Учебник нового века”).

14. Вакуленко В. М. Вступ до акмеології педагогічної освіти : Монографія / В. М. Вакуленко. – Алчевськ : ДГМІ, 2003. – 149 с.

15. Вергасов В. М. Активизация мыслительной деятельности студентов в высшей школе. – К. : Наукова думка, 1977. – 289 с.

16. Вища освіта України і Болонський процес : навч. посіб. / за ред. В. Г. Кременя. – К. : Навчальна книга, 2004. – 384 с.

17. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : метод. посіб. для студентів магістратури / С. С. Вітвицька. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 314 с.

18. Вітвицька С. С. Практикум з педагогіки вищої школи : навчальний посібник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури / С. С. Вітвицька. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 396 с.

19. Голубенко О. Успішність навчання студентів : якість підготовки, тест на стипендію чи перепустка до Європи? / О. Голубенко, М. Смирний // Вища школа. – 2009. - № 5. – С. 39–49.

20. Гончаров С. М. Вища освіта України і Болонський процес / С. М. Гончаров, В. С. Мошинський. – Рівне : НУВГП, 2005. – 142 с.

21. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ століття). – К., 1996.– Електронний ресурс. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896-93-%D0%BF#Text>.

22. Дмитриченко М. Ф. Вища освіта і Болонський процес : навч. посіб. / М. Ф. Дмитриченко. – К. : Освіта України, 2007. – 440 с.

23. Дружинин В. Н. Экспериментальная психология / В. Н. Дружинин. – СПб. : Питер, 2002. – 320 с. : ил. – (Серия “Учебник нового века”).

24. Дьяченко М. И. Психология высшей школы : учеб. пособие / М. И. Дьяченко, Л. А. Кандыбович, С. Л. Кандыбович. – Минск : Харвест, 2006. – 416 с.

25. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.

26. Закон України "Про вищу освіту". - Електронний ресурс. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.

27. Закон України "Про вищу освіту". - Електронний ресурс. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.

28. Закон України “Про освіту”. - Електронний ресурс. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.

29. Занюк С. Психология мотивации / С. Занюк. – К. : Эльга-Н; Ника-Центр, 2002. – 352 с.

30. Зимняя И. А. Педагогическая психология : учебник для вузов. - изд. второе доп., испр. и перераб. / И. А. Зимняя. – М. : Логос, 2002. – 384 с.

31. Ильин Е. П. Мотивация и мотивы / Е. П. Ильин. – СПб. : Питер, 2008. - 512 с. - ил. – (Серия «Мастера психологии»).

32. Кан-Калик В. А. Учителю о педагогическом общении / В. А. Кан-Калик. – М. : Просвещение, 1987. – С. 12 – 26.
33. Карамушка Л. М. Психологія управління : навч. посіб / Л. М. Карамушка. – К. : Міленіум, 2003. – 344 с.
34. Карамушка Л. М. Психологія управління закладами середньої освіти : монографія / Л. М. Карамушка. – К. : Ніка центр, 2000. – 332 с.
35. Козаков В. А. Самостоятельная работа студентов : учебное пособие / В. А. Козаков. – К. : УМК ВО, 1989. – 200 с.
36. Козаченко О. І. Болонський процес в дії / О. І. Козаченко // Україна – суб'єкт європейського освітнього простору. – К. : Вид-во Європейського ун-ту, 2005. – С. 29 – 32.
37. Коломінський Н. Л. Психологія менеджменту в освіті (соціально-психологічний аспект) / Н. Л. Коломінський. – К. : МАУП, 2000. – 286 с.
38. Компетентнісний підхід у сучасній освіті : світовий досвід та українські перспективи. Бібліотека з освітньої політики / під заг. ред. О. В. Овчарук. – К. : К.І.С., 2004. – 112 с.
39. Концептуальні засади демократизації та реформування освіти в Україні / Всеукраїнське Педагогічне Товариство ім. Григорія Ващенко. – К. : Школяр, 1997. – 149 с.
40. Костюк Г. С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості / за ред. Л. М. Проколієнко. – К., 1989. – С. 98 – 133.
41. Костюк Г. С. Избранные психологические труды / Г. С. Костюк. – М. : Педагогика, 1988. – 304 с.
42. Кремень В. Г. Освіта і наука в Україні : шляхи модернізації : (Факти, роздуми, перспективи) / В. Г. Кремень. – К. : Грамота, 2003. – 216 с.
43. Кремень В. Г. Якісна освіта в контексті загально цивілізаційних змін / В. Г. Кремень // Педагогіка і психологія. – № 2 (55). – 2007. – С. 5–17.
44. Крутецкий В. А. Психология : учеб. для пед. уч-щ. - 2-е изд, перераб. и доп. / В. А. Крутецкий. – М. : Просвещение, 1986. – 336 с.
45. Кузьмина Н. В. Очерки психологии педагогического труда / Н. В. Кузьмина. – Л. : Изд. ЛГУ, 1967. – 182 с.
46. Левківська Г. П. Адаптація першокурсників в умовах вищого навчального закладу освіти : навч. посіб. / Г. П. Левківська, В. Є.Сорочинська, В. С. Штифурак. – К. : ВПОЛ, 2001. – 128 с.
47. Леонтьев А. А. Педагогическое общение / А. А. Леонтьев. – М. : Знание, 1979. – 48 с.
48. Леонтьев А. А. Психология общения : учеб. пособ. для студ. высш. учеб. заведений / А. А. Леонтьев // Психология для студента. – М. : Академия, 2005. – 3-е изд. – 368 с.
49. Лефрансуа Г. Прикладная педагогическая психология / Г. Лефрансуа. - СПб. : ПРАЙМ-ЕВРОЗНАК, 2007. – 576 с.
50. Лозниця В. С. Психологія і педагогіка : основні положення / В. С. Лозниця. - К. : ЕксОб, 2006. – 304 с.
51. Максименко С. Д. Психологія в соціальній та педагогічній практиці : Методологія. Методи. Програми. Процедури : навч. посіб. / С. Д. Максименко. – К. : Наук. думка, 1998. – 225 с.
52. Максименко С. Д. Життєва позиція як фактор саморозвитку особистості / С. Д. Максименко, Г. Г. Шевченко // Психологія суб'єктивної активності особистості. – К. : Либідь, 1993. – 208 с.
53. Мащенко Н. І. Основи педагогіки і психології вищої школи : курс лекцій / Н. І. Мащенко. - 2-е вид., доп. й перероб. – Кременчук, 2006. – 272 с.
54. Методика навчання та наукових досліджень у вищій школі : навч. посіб. / за ред. С. У. Гончаренка, П. М. Олійника. – К. : Вища школа, 2003. – 343 с.

55. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес / упоряд. М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, К. М. Левківський, Ю. В. Сухарніков. – К. : МОНУ, 2004. – 24 с.
56. Мороз О. Г. Педагогіка і психологія вищої школи / О. Г. Мороз, О. С. Падалка, В. І. Юрченко. – К. : НПУ, 2003. – 267 с.
57. Мороз О.Г. Викладач вищої школи : психолого-педагогічні основи підготовки / О. Г. Мороз, О. С. Падалка, В. І. Юрченко; за заг. ред. О. Г. Мороза. – К. : НПУ, 2006. – 206 с.
58. Мошинський В. С. Нові обрії вищої освіти у контексті Болонського процесу / В. С. Мошинський, С. М. Гончаров // Технології навчання : науково-методичний збірник. – Вип. 9. – Рівне : НУВГП, 2004. – С. 13 – 18.
59. Навчальний процес у вищій педагогічній школі / за ред. акад. О. Г. Мороза. – К. : НПУ, 2000. – 337 с.
60. Нагорний Б. Г. Студентство і сучасність / Б. Г. Нагорний, М. Л. Яковенко, А. В. Яковенко. – К. : Арістей, 2005. – 164 с.
61. Національна доктрина розвитку освіти у XXI столітті. – Електронний ресурс. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002#Text>.
62. Нейматов Я. М. Образование в XXI веке : тенденции и прогнозы / Я. М. Нейматов. – М. : Алгоритм, 2002. – 480 с.
63. Ніколаєнко С. М. Вища освіта – джерело соціально-економічного і культурного розвитку суспільства / С. М. Ніколаєнко. – К. : Знання, 2005. – 319 с.
64. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія управління : навчальний посібник / Л. Е. Орбан-Лембрик. – Івано-Франківськ : “Плай”, 2001. – 695 с.
65. Основы педагогики и психологии высшей школы / под ред. Петровского А. В. – М. : Изд. МГУ, 1986. – 303 с.
66. Основы педагогики и психологии высшей школы в Украине. Учебное пособие / Галузинский В. М., Евтух Н. Б. – К. : ИНТЕЛ, 1995 – 168 с.
67. Панов В. И. Психодидактика образовательных систем : теория и практика / В. И. Панов. – СПб. : Питер, 2007. – 352 с.
68. Педагогіка і психологія вищої школи / отв. ред. С. И. Самыгин. – Ростов-на-Дону : Феникс, 1998. – 544 с.
69. Педагогіка і психологія вищої школи : учеб. пособие / отв. ред. М. В. Буланова-Топоркова. – 3-е изд., перераб. и доп. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2006. – 512 с.
70. Педагогіка і психологія вищої школи : навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни / Державна податкова адміністрація України; Національна академія держ. податкової служби України / уклад. Л. М. Петренко. - Ірпінь, 2007. — 78 с.
71. Педагогічна і психологічна науки в Україні : зб. наук. пр. до 15-річчя АПН України: у 5 т. / за ред. М. Б. Євтух. — К. : Педагогічна думка, 2007. - Т. 4 : Педагогіка і психологія вищої школи. - 438 с.
72. Пов'якель Н. Психологія вирішення педагогічних конфліктів / Н. Пов'якель. – К. : Шкільний світ, 2008. – 128 с.
73. Подоляк Л. Г. Психологія вищої школи : навч. посіб. для магістрантів і аспірантів / Л. Г. Подоляк, В. І. Юрченко. – К. : Філ-студія, 2006. – 320 с.
74. Подоляк Л. Г. Психологія вищої школи. Практикум : навч. посіб. / Л. Г. Подоляк, В. І. Юрченко. – К. : Каравела, 2008. – 336 с.
75. Подоляк Л. Г. Психологія вищої школи : підручник / Л. Г. Подоляк, В. І. Юрченко. – 2-е вид. – К. : Каравела, 2008. – 352 с.
76. Потапова В. Д. Гуманістична орієнтація психолога-фахівця : монографія / В. Д. Потапова. – Донецьк : ТОВ “Юго-Восток, Лтд”, 2001. – 256 с.
77. Про затвердження Положення про державний вищий навчальний заклад : Постанова Кабінету Міністрів України. – Електронний ресурс. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1074-96-%D0%BF#Text>.
78. Про затвердження Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах : Наказ Міністерства освіти України. – Електронний ресурс. – Режим

доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0173-93#Text>.

79. Про невідкладні заходи щодо забезпечення та розвитку освіти в Україні. Указ Президента України. – Електронний ресурс. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1013/2005#Text>.

80. Психологічна культура особистості в умовах глобалізації світу : монографія / за заг. ред. В. В. Третяченко. – Луганськ : Світлиця, 2006. – 352 с.

81. Рабченко Т. С. Внутрішкільне управління : практичний посібник / Т. С. Рабченко. – К. : Руга, 2000. – 176 с.

82. Реан А. А. Социальная педагогическая психология / А. А. Реан, Я. Л. Коломинский. – СПб. : Питер Ком, 1999. – 416 с. – (Серия “Мастера психологии”).

83. Ребер А. Большой толковый психологический словарь : в 2 т. : пер. с англ. / А. Ребер. – М., 2000. – Т. 1 (А-О). – 592 с.

84. Ребер А. Большой толковый психологический словарь : в 2 т. : пер. с англ. / А. Ребер. – М., 2001. – Т. 2. (П-Я). – 560 с.

85. Руснак І. С., Іванчук М. Г. Педагогіка і психологія вищої школи : навчально-методичний посібник / Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. - 2-ге вид., доп. - Чернівці : Букрек, 2009. – 176 с.

86. Сабуров А. С. Психология / А. С. Сабуров. – К. : Лекс, 1996. – 208 с.

87. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності : навч. посіб. для студ. вищих пед. навч. закладів / В. А. Семиченко. – К. : Вища школа, 2004. – 336 с.

88. Сердюк О. П. Закономірності і принципи навчання студентів майбутній професійній діяльності / О. П. Сердюк // Проблеми освіти. – 2005. – Вип. 23. – С. 3-8.

89. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі / З. І. Слєпкань. – К. : Вища школа, 2005. – 240 с.

90. Смирнов С. Д. Педагогика и психология высшего образования : от деятельности к личности : учеб. пособие. – М. : Издательский центр «Академия», 2005. – 400 с.

91. Степанишин Б. Демократизація українського шкільництва / Б. Степашин // Освіта. - 1997. – № 10 – 11. – С. 3.

92. Степко М. Ф. Болонський процес і навчання впродовж життя / М. Ф. Степко, Б. В. Клименко, А. А. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ // Монографія. – Харків : НТУ, “ХПІ” 2004. – 112 с.

93. Столяренко Л. Д. Психология и педагогика в вопросах и ответах / Л. Д. Столяренко., С. И. Самыгин. – Ростов-на-Дону : “Феникс”, 2000. – 576 с.

94. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021 – 2031 роки . – К., 2020. – Електронний ресурс. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>.

95. Третяченко В. В. Подолання фрустрації вчителя в його професійної діяльності : методологічно-психологічний аспект. Монографія / В. В. Третяченко, І. Ю. Остопольць. – Луганськ : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2003. - 88 с.

96. Третяченко В. В. Психологічна культура особистості в умовах глобалізації світу (соціально-психологічний аспект) : монографія / В. В. Третяченко, С. В. Баранова, Ю. О. Бохонкова, Л. В. Вереїна та ін. – Луганськ : Світлиця, 2006. – 352 с.

97. Третяченко В. В. Соціально-психологічні технології у вищій школі : теоретико-методологічний аспект : монографія / В. Третяченко. – К. : Український видавничий консорціум, 2009. – 232 с.

98. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. для студ. / М. М. Фіцула. – К. : Академвидав, 2006. – 352 с.

99. Хекхаузен Х. Мотивация и деятельность / Х. Хекхаузен. – [2-е изд.]. – СПб. : Питер; М. : Смысл, 2003. – 860 с.

100. Цокур О. Я. Педагогіка вищої школи : навчально-методичний посібник / О. Я. Цокур. – Одеса, 2002. - Випуск 1. : Основи наукового педагогічного дослідження. – 424 с.

101. Чернілевський Д. В. Педагогіка та психологія вищої школи : навч. посіб. – Д. В. Чернілевський, М. І. Томчук. – Вінниця : Вінницький соціально-економічний ін-т унту Україна, 2006. – 402 с.

102. Шевченко Н. Ф. Становлення професійної свідомості практичних психологів у процесі фахової підготовки : монографія / Н. Ф. Шевченко. – К. : Міленіум, 2005. – 296 с.

103. Юрченко В. І. Психологія вищої школи : курс лекцій / В. В. Кудіна, В. І. Юрченко. – К. : КСУ, 2004. – 176 с.

Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни "Основи психології вищої школи" (для магістрів) / Укл. : Н. М. Бугайова. – Северодонецьк : Вид-во Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля, 2022.

2. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни "Основи психології вищої школи" (для магістрів) / Укл. : Н. М. Бугайова. – Северодонецьк : Вид-во Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля, 2022.

3. НМКД з дисципліни на сторінці електронного кампусу університету.

Оцінювання курсу

Інструменти та завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	7 (по 0,5 балів за ЛК)
Практичні заняття	42 (по 6 бали за ПК)
Індивідуальні завдання (контрольні роботи, реферати тощо)	11
Підсумковий екзаменаційний (заліковий) тест	40
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання практичних і самостійних завдань здобувачі вищої освіти мають дотримуватися політики академічної доброчесності. Запозичення (використання ідей, розробок, тверджень, статистичних або експериментальних відомостей інших авторів) повинні бути оформлені відповідними посиланнями на першоджерела. Списування або копіювання є категорично забороненими. Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаково для всіх здобувачів. Здобувачі вищої освіти самостійно виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

Перезарахування кредитів, отриманих у неформальній освіті:

Здобувач вищої освіти може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

1. Здобувачі вищої освіти користуються у суспільстві всіма правами самостійних, дорослих людей, а тому мають виконувати всі правила внутрішнього розпорядку, що існують у Східноукраїнському національному університеті ім. В. Даля.

2. Основний вид діяльності здобувачів вищої освіти — навчання. Студентство в аудиторії є транслятором загальних норм культури поведінки: інтелігентність, точність, дисциплінованість, акуратність, відповідальність, тощо.

3. Здобувачі вищої освіти обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час контролю знань здобувачі:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.